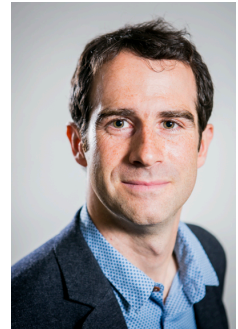

Vraag aan een expert

Sociale Inspectie: wat zijn de rechten en plichten van de werkgever?

Jan Van Bellinghen
Senior Legal
Consultant
Partena Professional

U herinnert zich nog misschien de iets te ijverige inspecteur op de Italiaanse dag die plaatsvond in Tongeren, waar een garagist gesanctioneerd werd wegens kinderarbeid omdat zijn zoon hem een handje hielp bij het opbouwen van een stand.

Vroeg of laat krijgt elke onderneming een sociaal inspecteur over de vloer. Het is cruciaal dat de werkgever dit bezoek optimaal voorbereidt en de eigen rechten en plichten en die van de sociaal inspecteur kent.

Moet de werkgever een sociaal inspecteur binnenlaten die zich om 6u 's morgens aandient?

Een sociaal inspecteur heeft het recht om op elk ogenblik van de dag of van de nacht vrij binnen te gaan in een onderneming. De werkgever heeft evenwel steeds het recht om aan de inspecteur te vragen om zijn identiteit te bewijzen, indien hij dit niet spontaan doet.

Hij heeft het recht om binnen te gaan in alle arbeidsplaatsen of andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn of waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen werken die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

De toegang tot de bewoonde ruimten daarentegen is onderworpen aan striktere voorwaarden. Wanneer de ruimte daadwerkelijk en gewoonlijk bewoond is, zullen de rechten van de inspecteur evenwel beperkt worden.

Doorgaans zal een inspecteur zijn komst enkele weken op voorhand aankondigen. Deze aankondiging gaat al dan niet gepaard met een lijst van zaken die hij graag wenst in te kijken bij zijn bezoek. Het opstellen van zulke lijst is echter geen verplichting. Voor de inspecteur gelden dezelfde rechten en plichten of er nu een lijst is of niet.

Heeft de inspecteur het recht om tijdens een sociale controle documenten en materiaal mee te nemen waardoor de werkgever zijn activiteit moeilijk kan uitoefenen?

De inspecteurs mogen alle informatiedragers onderzoeken, op voorwaarde dat die informatiedragers hetzij sociale gegevens bevatten hetzij gegevens die overeenkomstig de wet moeten worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard.

Ze hebben eveneens het recht om de voorgelegde documenten en roerende goederen in beslag te nemen, wanneer zij dat nodig achten voor het bewijs van overtredingen, of wanneer het gevaar bestaat dat deze goederen zullen worden aangewend om overtredingen te plegen.

Een inspecteur heeft dus een verregaande bevoegdheid die de verderzetting van de activiteit van een onderneming in het gedrang kan brengen. Wanneer het niet mogelijk is om met een inspecteur tot een oplossing te komen, door het bijvoorbeeld bezorgen van kopies of behouden van een back-up, kan de werkgever zich steeds richten tot de voorzitter van de arbeidsrechtbank.

Moet de inspecteur zich met zijn vragen rechtstreeks tot de werkgever richten of mag hij ook de werknemers aanspreken?

De inspecteurs kunnen zich niet alleen tot de werkgever, maar ook tot diens werknemers richten. Ze mogen immers gelijk welke persoon, wiens verhoor zij noodzakelijk achten, ondervragen over elk feit waarvan de kennisname nuttig is voor de uitoefening van het toezicht.

Om het onderzoek niet te belemmeren en om de inspecteur gunstig te stemmen, is het steeds aangewezen om hem correct te ontvangen en hem op een zeer constructieve wijze te helpen bij zijn controle.

Heeft de werkgever het recht om zich te laten bijstaan tijdens de controle?

Elke werkgever heeft het recht om zich te laten bijstaan tijdens de controle. Een goede voorbereiding van een aangekondigde controle is zeer belangrijk en om een goede opvolging te verzekeren kan de aanwezigheid van een specialist aangewezen zijn. Een sociaal inspecteur heeft er doorgaans geen bezwaar tegen dat de gecontroleerde onderneming wordt bijgestaan. Integendeel; hij zal dit eerder zien als een meerwaarde.

Over Partena Professional.

Partena Professional is een dienstverlener met een sterke focus op ondernemerschap en personeelsbeleid. Partena Professional ondersteunt en begeleidt starters, kmo's en grote ondernemingen bij hun administratieve processen en HR-beleid. Wij bieden diensten aan in verband met de oprichting van onderneming, het sociaal statuut van zelfstandigen, het loon- en personeelsbeheer van werknemers en hun kinderbijslag, medische controle bij absenteïsme, opleidingen, juridisch advies en elke vorm van consultancy (HR, juridisch, ...). Ongeveer 1.500 medewerkers staan ten dienste van ruim 200.000 ondernemingen en zelfstandigen, en realiseren een jaaromzet van 150 miljoen euro. Meer info op www.partena-professional.be